



DET STRATEGISKA INNOVATIONS-
PROGRAMMET FÖR FLYG

NYHETSREVE – FÖRSTA KVARTALET 2019

I detta nummer:

- NFFP utvärderat!
- Häng med till Tyskland ...
- ... och missa inte SMF Flygs utlysning
- Film om det brasiliansk-svenska innovations-samarbetet
- EATEEM och ProTHiC är igång
- SARC-special
- Open rotor vinner pris
- ICAS 2020 call for papers

NFFP utvärderat!

RealVector/Shutterstock.com

Sveriges mest innovationsbefrämjande forskningsprogram har utvärderats med mycket gott resultat. NFFP bedöms vara en helt nödvändig långsiktig möjliggörare för svensk flygteknisk förmåga.

Faugert & Co Utvärdering har under perioden februari–december 2018 genomfört en **effektutvärdering av det nationella flygtekniska forskningsprogrammet (NFFP)** med fokus på programetapperna 5 och 6 som löpte under åren 2009–2016.

Bedömningen som görs i utvärderingen är att NFFP har inneburit en **”mycket omfattande kunskapsöverföring”** mellan innovationsaktörer, vilket enligt Innovairs sätt att se saken är en **grundläggande förutsättning för fungerande och framgångsrik innovation**. De effekter som

utvärderingen kartlagt är bland annat **starkt internationell konkurrenskraft** hos aktörerna och **ökat svenskt deltagande i EU:s ramprogram** liksom **förstärkning av underleverantörer**.

Rapporten hävdar vidare att **”syftesuppfyllelsen för NFFP5–6 är närmast fullständig”** och att programmet är **”en absolut förutsättning för svensk flygindustris och svensk flygforsknings fortsatta konkurrenskraft.”**

En sammanfattning av utvärderingen finns att ladda ned på innovair.org/19-q1/nffputv.

Kvartalets
citat:



”A great weapon for peace, competing with intercontinental missiles for mankind’s destiny.” (Juan Trippe, grundaren av flygbolaget Pan Am, om Boeing 747 och dess betydelse för människor rörlighet, sent 1960-tal)

Häng med till Tyskland ...



SMF Flyg, RISE och Aerospace Cluster Sweden genomför **8–11 april en studieresa till Stuttgart och München**. Resans syfte är att skapa möjligheter till **samverkan och affärer** genom kontakter med forskningsinstitut och företag i flyg- och rymdbranschen.

Läs mer på innovair.org/19-q1/resa-de och, om du vill åka med, anmäl dig till smf-flyg@innovair.org. Vänta inte för länge, det finns bara 20 platser.

... och missa inte SMF Flygs utlysning

SMF Flyg utlyser medel till små och medelstora företag verksamma inom tillverknings-teknik kopplat till **komposit och metalliska material**. Projekten ges i två nivåer:

Nivå 1 – upp till 125 000 kronor utan krav på motfinansiering.

Nivå 2 – upp till 325 000 kronor med krav på lika mycket i motfinansiering från ansökaren.

Hela utlysningstexten hittar du på innovair.org/19-q1/call2019info.

Ladda ned din ansökningsblankett på innovair.org/19-q1/call2019ansok.

Sista dag
12 april!

Film om det brasiliansk-svenska innovations-samarbetet



Sverige och Brasilien åtnjuter sedan några år tillbaka ett **bilateralt innovations-samarbete** inom vilket flygteknik är ett föregångarområde. Gripenexporten var katalysatorn, varpå en **gemensam högnivågrupp med stöd av en stödjande flygkommitté** formaliserades under Brasiliens president Rousseffs besök i Sverige hösten 2015. Detta har sedan följts upp med ett fullskaligt bilateralt innovations-samarbete för att skapa **fruktsamma möjligheter för andra sektorer** såsom skogs-, gruv-, rymd- och transportsektorerna. Poängerna med samarbetet har nu samlats i en film, se den på innovair.org/19-q1/braswefilm.

50

I år är det **50 år** sedan 1969, det magiska året då människan landade på månen. Lite närmare Jorden hände det också banbrytande saker: både Boeing 747 och Aérospatiale-BAC Concorde jungfruflyg det året. Innovair säger grattis.



Good Job/Shutterstock.com

Open rotor vinner pris



Open rotor-tekniken, där utanpåliggande rotorblad gör att en jetmotor kan uppnå radikalt förbättrad bränsleekonomi, har nu vunnit pris. Aviation Week Network's 62nd Annual Laureate Awards i klassen framdrift har tilldelats huvudentreprenören Safran och dess partner i projektet, där GKN Aerospace i Trollhättan ansvarar för motorns roterande strukturer. Priset motiveras med att Safran och dess partner har "utvecklat och markerat en fullskalig motroterande open rotor-motor som ger väsentligt minskad bränsleåtgång jämfört med de senaste kommersiella turbofläktmotorerna" och "ger betydligt minskat buller jämfört med tidigare open rotor-lösningar".

AVIATION WEEK
Laureates

ICAS
SHANGHAI 2020

Call for papers

Nu är call for papers till ICAS 2020-kongressen i Shanghai 14–18 september 2020 öppet. Deadline för föredragsförslag är 15 juli 2019. Detaljer finns på innovair.org/19-q1/icas2020cfp.

Notera att ICAS 2022 kommer att hållas i Stockholm.

Frågor på innehållet? Maila info@innovair.org eller titta in på www.innovair.org för mer information.

© 2018 Innovair

EATEEM och ProTHiC är igång

Clean Sky, det stora EU-gemensamma demonstratorprogrammet inom flygteknik, har beviljat medel till två projekt som utförs av svenska aktörer.

Det ena projektet heter *Experimental Aero- and Thermal investigation for a next generation Engine Exit Module (EATEEM)* och handlar om aero-/termoprovning av utloppsmoduler (engine exhaust modules, EEM) i den turbinrigg som Chalmers och GKN tillsammans byggt upp, med stöd från NFFP och Energimyndigheten via Turbokraftprogrammet. Projektet EATEEM syftar till att utveckla utloppstekniken för minskade CO₂-

utsläpp och minskad motormassa.

Det andra projektet heter *Process Simulation and Tool Compensation Methodology for High Temperature Composite Processes (ProTHiC)* och handlar om de inre delarna av kompressorstrukturer i kompositmaterial. Lättare flygmotorer kräver att man ersätter metall med kolfiberförstärkt komposit. Traditionella epoxibaserade kompositmaterial kan dock endast användas upp till runt 200°C. Fokus för ProTHiC är att ersätta metaller med polymerer som klarar mycket högre temperaturer. RISE SICOMP och Nexam Chemical är svenska deltagare i projektet.



SARC-special:

Nytt ansikte

Swedish Aeronautics Research Centre (SARC), som bildades på initiativ av Innovair för att samla flygforskande akademi – i både Sverige och våra bilaterala partnerländer – i en strukturerad samverkan, understryker nu sin expanderande verksamhet med hjälp av en ny grafisk profil. Nu andas centret den professionalism som det också utövar.

En rolig detalj är loggans typsnitt; det är designat med direkt sikte på flygteknik av en brasiliansk typograf, som blev väldigt rörd över att hans produkt nu får pryda ett flygforskningscenter som ju bland annat samverkar med Brasilien.

I samband med profileringen har SARC nu också tagit fram en rykande färsk webbsajt, som självklart använder den nya profilen.

Välkommen in på sarc.center.



Unik kurs i Brasilien

Som sin första utbildningsinsats arrangerar SARC en doktorandkurs i unik internationell samverkan med Brasilien. Kursen går 18–22 mars i brasilianska Florianopolis

och attraherar svenska och brasilianska doktorander, forskare och experter från industrin. Det är första gången som en sådan samutbildning arrangeras av svenska aktörer.

Årsmöte 2–3 maj

SARC:s årsmöte 2019 hålls 2–3 maj på Scandic Foresta på Lidingö utanför Stockholm. Årsmötet är ett tvådagars lunch-till-lunchmöte och innehåller alltså övernattningsprogram och anmälningsformulär hittar du via innovair.org/19-q1/sarcnote.

